

**Приватний вищий навчальний заклад
«Буковинський університет»
Факультет інформаційних технологій та економіки
Кафедра обліку і фінансів**

СХВАЛЕНО

на засіданні науково-методичної
ради факультету
протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету інформаційних
технологій та економіки
_____/Тетяна ШТЕРМА/
«___» _____ 2025 р.

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

«Міжнародний бізнес»

Освітньо-професійна програма:	<u>Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u>
Спеціальність:	<u>072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</u> <u>D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</u>
Галузь знань:	<u>07 «Управління та адміністрування»</u> <u>D «Бізнес, адміністрування та право»</u>
Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Факультет:	<u>Інформаційних технологій та економіки</u>
Мова навчання:	<u>українська</u>
Розробник:	Штерма Тетяна Василівна, доктор економічних наук, професор
Профайл викладача	https://bukuniver.edu.ua/university/rektorat/
E-mail:	sht.tatjana@gmail.com
Консультації	четвер з 10.00 до 16.00

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Навчальна дисципліна «Міжнародний бізнес» спрямована на формування у здобувачів системи теоретичних знань і практичних навичок щодо системного і логічного розвитку закономірностей та об'єктивних засад становлення міжнародного бізнесу. Дисципліна зорієнтована на необхідності у ґрунтовних знаннях реальних економічних процесів, які відбуваються у світовій системі господарювання, в тому числі і на рівні окремих фірм, конкретних форм і методів здійснення бізнесу.

Дисципліна «Міжнародний бізнес» є складовою навчального плану, вона є вибірковою для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, побудована відповідно до вимог Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ECTS) і містить 4 кредити. Форма підсумкового контролю – залік.

2. Мета та завдання вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Міжнародний бізнес» є процеси формування у студентів системи знань про найбільш важливі аспекти організаційних основ міжнародного бізнесу, аналізу міжнародного економічного середовища, формування в студентів знань у галузі нормативного та законодавчого регулювання міжнародних торгових і комерційних відносин, необхідних для подальшої успішної практичної роботи в сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Завдання дисципліни «Міжнародний бізнес» є системне, логічне пояснення процесу стратегічного управління підприємствами міжнародного бізнесу, організаційних засад побудови міжнародних компаній та способів реалізації виходу фірм на зарубіжні ринки; питання інтернаціоналізації бізнесу під впливом глобалізації та регіональної економічної інтеграції, а також економічна природа багатонаціональних компаній та їх сучасна трансформація.

Предметом вивчення дисципліни «Міжнародний бізнес» є процес стратегічного управління підприємствами міжнародного бізнесу, організаційні засади побудови міжнародних компаній та способів реалізації виходу фірм на зарубіжні ринки, інтернаціоналізація бізнесу під впливом глобалізації та регіональної економічної інтеграції, а також економічна природа багатонаціональних компаній та їх сучасна трансформація.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

знати:

- напрями розвитку міжнародного бізнесу;
- стратегію і структуру міжнародного бізнесу;
- основні теоретичні і практичні підходи до управління персоналом;
- методики розрахунків показників діяльності підприємницьких структур; здатність визначати порядок складання бізнес-плану;
- особливості діяльності міжнародних спільних підприємств та тенденції їх розвитку;
- міжнародні правила і норми конкуренції та врахування їх у діловій практиці українських господарюючих суб'єктів;

вміти:

- розраховувати та порівнювати за відповідними показниками й визначити рейтинг міжнародних компаній;
- обґрунтувати напрями співпраці суб'єктів підприємницької діяльності;
- визначати наслідки діяльності міжнародних корпорацій для економіки приймаючих країн;
- використовувати прийняті методики розрахунків показників діяльності підприємницьких структур;
- визначати позитивні та негативні наслідки експорту, імпорту, комерції у міжнародному бізнесі;

- застосовувати спеціальні методи дослідження для аналізу соціально-економічних процесів у сфері міжнародного бізнесу;
- оцінювати та прогнозувати можливості розвитку міжнародного бізнесу в національній економіці України.

3. Компетентності та результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані наступні елементи компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність працювати у команді.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання (ПР)

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних програмних результатів навчання за спеціальністю:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів

господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Міжнародний бізнес в епоху глобалізації.

Тема 2. Роль культури у формуванні міжнародного бізнесу.

Тема 3. Інтернаціоналізація бізнесу як базис глобалізації.

Тема 4. Правові засади регулювання міжнародного бізнесу.

Тема 5. Багатонаціональні компанії як ключова форма функціонування міжнародного бізнесу.

Тема 6. Види стратегій міжнародних компаній.

Тема 7. Організаційна (корпоративна) культура міжнародного бізнесу.

Тема 8. Етика і соціальна відповідальність в міжнародному бізнесі.

Тема 9. Комунікаційні процеси у сфері міжнародного бізнесу.

Тема 10. Україна в системі сучасного міжнародного бізнесу та військово-політичних загроз.

5. Методи навчання. Система контролю та оцінювання результатів навчання.

Способи організації пізнавальної діяльності студентів, спрямовані на засвоєння знань, формування умінь і навичок, що базуються на основі груп **методів навчання**:

- теоретичні методи;
- практичні методи;
- інтерактивні методи;
- методи самостійної роботи.

Система контролю поєднує сукупність методів і форм оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти.

Методи оцінювання:

- усне опитування - (0-3 бали);
- письмове опитування - (0-3 бали);
- тестування; (0-5 бали);
- презентація результатів виконаних завдань, доповіді; (0-5 балів);
- аналітичні звіти; (0-5 балів);
- розв'язування практичних ситуацій; (0-3 бали);
- отриманий сертифікат з неформального, інформального навчання - (5-15 балів);
- публікація тез чи статті (5-10 балів);
- модульна контрольна робота (0-20 балів)
- підсумковий контроль – залік (сукупність балів за семестр).

Форми оцінювання студентів:

Поточне оцінювання: оцінювання здійснюється впродовж семестру шляхом запровадження навчально-методичного інструментарію з використанням активних методів і технологій організації навчального процесу, зокрема: тестові завдання, задачі, доповіді, інші інтерактивні методи навчання.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті, за результатами виконання самостійних завдань, а також передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів з кожної теми.

Семестрову кількість балів формують бали отримані в процесі теоретичного

засвоєння матеріалу, практичних занять, самостійної роботи впродовж семестру, модульних контрольних робіт за накопичувальною системою від 0 до 100 балів за всіма видами робіт, передбачених з даної дисципліни за темами (в тому числі враховуються результати неформального та інформального навчання, наукової роботи).

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення результатів за певний період навчання студентів. Основною формою підсумкового модульного контролю є контрольна робота.

Підсумковий контроль проводиться для оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль з даної дисципліни - у формі заліку

Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ECES.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за шкалою, що використовується у закладі вищої освіти та фахової передвищої освіти	Оцінка за національною шкалою
A	90-100	5 (відмінно)
B	80-89	4 (добре)
C	70-79	
D	60-69	3 (задовільно)
E	50-59	
FX	35-49	2 (незадовільно) з можливістю повторного складання
F	1-34	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Залік:

Поточний контроль		Загальна кількість балів
Модуль I	Модуль II	
50	50	100

Політика академічної доброчесності

Студент зобов'язаний ознайомитися з Положенням про забезпечення академічної доброчесності у ПВНЗ «Буковинський університет» та неухильно його дотримуватися. Текст документа розміщено у відкритому доступі на офіційному сайті університету. В освітньому процесі студент має виявляти дисциплінованість, ввічливість, доброзичливість, чесність і відповідальність.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових робіт заборонені. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела. Дозволяється

використання інструментів штучного інтелекту за умови дотримання принципів академічної доброчесності.

6. Література

1. Тарасенко С. В. Міжнародний бізнес : навчальний посібник / С. В. Тарасенко, Ю. М. Петрушенко. – Суми : Сумський державний університет, 2021. – 222 с.
2. Чайкова О.І. Необхідні навички для залучення в міжнародному бізнесі // Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я: тези доповідей XXX міжнародної науково-практичної конференції MicroCAD-2023, 17-20 травня 2023 р. // за ред. проф. Сокола Є.І. – Харків: НТУ «ХПІ». – С. 808.
3. Міжнародний бізнес: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Орехової, М. В. Савченко. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. 464 с.
4. Менеджмент: організаційна ефективність : Навч.посібник / Н.М. Шматько, М.В. Кармінська-Белоброва, О.В. Замула та ін. – Харків: НТУ «ХПІ», 2024. – 280 с.
5. Офіційний сайт Верховної Ради України. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991р URL: Про зовнішньоекономічну діял... | від 16.04.1991 № 959-ХІІ
6. Штерма Т.В.Трудовий потенціал і реінжиніринг бізнес-процесів на підприємстві. Підприємництво і торгівля : зб. наук. праць. 2023. Вип. 39. С.242-248. URL: <http://journals-lute.lviv.ua/index.php/pidpr-torgi/article/view/1504/1415>
7. Штерма Т.В., Чорновол, А.О., Нетяга Б.Р. Інтеграція бізнес-аналітики та великих даних для прогнозування поведінки інвесторів на фондових ринках. Актуальні питання економічних наук, 2025 (15). <https://doi.org/10.5281/zenodo.17222608>
8. Чорновол А. О., Штерма Т.В., Танас А.І.Інноваційні підходи до регулювання фондових ринків на основі бізнес-аналітики Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор» 6 (83) 2025 https://www.business-navigator.ks.ua/journals/2025/83_2025/39.pdf
9. Примостка О.О. Міжнародний бізнес: дистанційний курс. – КНЕУ, 2020. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dom.kneu.ua/course>
10. Government of Ukraine – United Nations. Partnership Framework for 2018-2022. URL : <https://ukraine.un.org/en/49416-government-ukraine-partnershipframework-2018-2022>.
11. NATO-Ukraine relations. Factsheet. January, 2022. URL : https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf-factsheet_NATOUkraine_Relations_.pdf.
12. USAID Country Development Cooperation Strategy for Ukraine (2019-2024). January, 2019. URL : https://www.usaid.gov/sites/default/files/Ukraine_USAID_CDSCS_2019-2024_Public_EN_12.pdf
13. Звіти про виконання Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС. Євроінтеграційний портал «Україна – Європа». URL : <https://eu-ua.kmu.gov.ua/zvity-provykonannia-uhody-pro-asotsiatsiiu>.
14. Указ Президента України «Про Стратегію комунікації з питань євроатлантичної інтеграції України на період до 2025 року» від 11.08.2021 р № 348/2021. URL : <https://www.president.gov.ua/documents/3482021-39617>.
15. 10.ASEAN (2019). Smart Cities Network. Concept note. URL : <https://asean.org/storage/2019/02/ASCN-Concept-Note.pdf>.
16. Asia-Pacific Economic Cooperation. (2019). Member Economies. URL : <https://www.apec.org/About-Us/About-APEC/Member-Economies>.
17. Веб-портал Світової організації торгівлі. URL: <https://www.wto.org//>.
18. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
19. African Integration Report 2020. African Union. December 2020. URL : <https://au.int/sites/default/files/documents/40071-doc-africanintegrationreportenglishjan28.pdf>.
20. План відновлення України. URL: <https://recovery.gov.ua/>